proLékaře.cz | 29.9.2026

4. Çetin G., Yorulmaz C., Gunshot Wounds, Forensic Medicine, Volume 2, Ed: Soysal Z., Çakalır C., IU Faculty of Medicine. Publications, Istanbul, 1999. p. 570.
5. **Perdekamp MG, Braunwarth R, Schmidt U, Schmidt W, Pollak S.** Contact shot from infantry weapons with a flash-suppressor. *Arch Kriminol.* 2003; 212(1-2): 10-18.
6. **Hartshorne NJ, Reay DT, Harruff RC.** Accidental firearm fatality involving a hand-crafted pen gun. Case report. *Am J Forensic Med Pathol.* 1997; 18(1): 92-95.
7. **Yilmaz R, Birincioğlu I, Uner HB, Günce E.** Pen guns in Turkey. *J Forensic Sci.* 2007; 52(1): 116-118.
8. **Ikizceli I, Avşaroğullari L, Sözüer EM, et al.** Juguler vein gunshot injury from blank cartridges. *Turkish Journal of Trauma and Emergency Surgery.* 2005; 11(3): 254-257.
9. **Paranitharan P, Parai JL, Pollanen MS.** Pseudo-gunshot wound injury from perforating rib fracture: a cautionary case report. *Forensic Sci Med Pathol.* 2008; 4(2): 113-115.
10. **Davis GJ.** An atypical shotgun entrance wound caused by a sabot slug. All is not as it seems. *Am J Forensic Med Pathol.* 1993; 14(2): 162-164.
11. **Hejna P, Šafr M, Zátopková L, Straka L.** Complex suicide with black powder muzzle loading derringer. *Forensic Sci Med Pathol.* 2012; 8(3): 296-300.

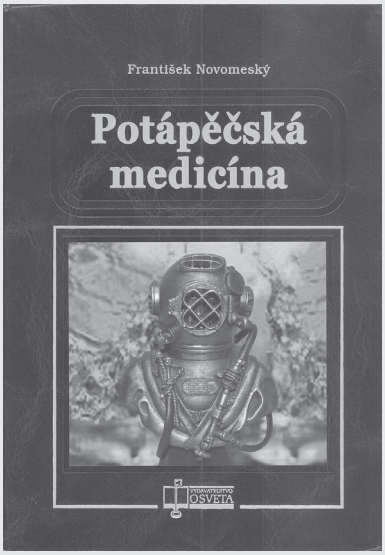

Potápěčská medicína

František Novomeský

Slovenské vydavatelství Osveta v Martině přichází se zcela výjimečnou publikací v českém jazyce, která je i v celosvětovém měřítku naprosto ojedinělou. I pro člověka, který je v této disciplíně spíše teoretikem, se jedná o natolik zajímavé téma, že dílo přečte téměř jedním dechem. A to navzdory faktu, že se jedná o 415 stran textu, o němž je možno říct pouze s velmi mírnou nadsázkou, že snad každé slovo je důležitá informace. I kdyby mne s autorem nepojilo velmi blízké osobní přátelství již několik desítek let, musel bych říct, už z předmluvy je naprosto jasné, že se jedná o jednoho z největších odborníků přes potápěčskou medicínskou problematiku celosvětové úrovně. Nacházíme u něj vzácnou symbiózu, kterou tvoří více jak padesátiletá zkušenost s vlastním potápěním, dohromady s povoláním lékaře jak s klinickou praxí, tak, jako profesora soudního lékařství, i skvěle orientovaného ve forenzní problematice. To z něj logicky tvoří jednoho z nejpřednějších evropských soudních znalců v oboru potápěčská a hyperbarická medicína.

Samotná publikace se zabývá jak potápěním na nádech, tak potápění s nejrůznějšími typy dýchacích přístrojů a nejrůznějšími směsmi dýchacích plynů. Vše je zaměřeno na popis správného postupu a vysvětlením proč při jeho nedodržení, dojde k nepříjemné, ne-li tragické příhodě. Protože autor je v první řadě lékař, hlavní důraz je zde kladen na medicínskou stránku věci. Od prvotních příznaků hrozícího nebezpečí, přes rozvoj nepříznivé situace až bohužel i po pitevní nález u nehod smrtelných. Z rozsahu je tedy naprosto zřejmé, že kniha je určena široké škále nejrůznějších medicinských oborů, které mohou být v praxi konfrontovány s problematikou pobytu člověka pod vodou. Kniha je obrovským souborem medicinských informací i pro potápěče - objeví zde užitečné informace jak začínající rekreační potápěč – laik, tak i vysoce specializovaný profesionál s dlouholetou praxí. A nejenom to. Knihou nepohrdnou dokonce ani konstruktéři dýchacích přístrojů, kteří zde najdou zcela jistě zajímavé poznatky pro svoje další vývojové uvažování. Netřeba ani připomínat, že informace medicínské jsou zde v tak ucelené formě a v takovém rozsahu, jaký jsem neměl nikde dosud příležitost nalézt. Marně bychom hledali obor medicíny, který by z publikace nemohl alespoň částečně čerpat. Pro klinické obory jako je ušní a interna je problematika hyperbarické medicíny samozřejmá, o oborech morfologických, tedy patologii a soudním lékařství netřeba mluvit, ale informace využitelné v oborech typu oční, kožní, nebo dokonce ortopedie, byly pro mne překvapením. Že podrobná znalost této publikace je naprosto nezbytná pro lékaře přítomné na místě potápění, kteří jsou nuceni řešit v podmínkách mnohdy značně jednoduchých, nejrůznější zdravotní komplikace s potápěním spojené, netřeba zdůrazňovat. Mělo by to pro ně být absolutní povinností. A na druhé straně laický čtenář zajisté velmi ocení rarity, jako je problematika potápění obézních jedinců, kulturistů, žen s mamárními implantáty nebo jedinců po liposukci.

Závěrečná kapitola knihy o forenzních aspektech nehod potápěčů, obsahující podrobné deskripce metod a postupů při vyšetřování smrtelných nehod při potápění, jak policejních, tak v rovině soudně-lékařských či technických expertíz, provázená ilustrativními fotografiemi nekroptickými i mikroskopickými, předurčuje využití knihy nejenom ve forenzně-expertizní, ale také v policejní praxi.

Znamená to tedy, že i v podmínkách středoevropských si kniha zcela určitě najde širokou obec čtenářů již jenom proto, že potápěčský sport se rozmáhá ruku v ruce se stoupající životní úrovní donedávna zarytých suchozemců. Každý z lékařů, zabývajících se problematikou potápění by měl mít toto dílo ve své knihovně a je naprosto jisté, že podrobné prostudování této publikace vystříhá mnohé nejenom začínající, ale i zkušené potápěče od nepříjemných komplikací. Jestliže by tato kniha měla zachránit byť i jen jediný, zbytečně ztracený život, nebylo její vydání marné.

Prof. MUDr. Miroslav Hirt, CSc.